

اسلام مجبور دی

مدیری : حام ثابت

۱۴ ربیع الآخر ۱۳۲۲

۲۷ شیاط ۱۳۲۹

یل ۱

صافی

قرآءہ کریم

سورۃ حجراتک - تہایتہ قدر - ترجمہ سی خ . ن
« کوستاو لو یون » ایک قرآن کریم حقیقہ کی تقدیرات و مطالعاتی . ت . س

اسلامک نجاتی

اسلام و ترقی اسبق شیخ الاسلام موسی کاظم

کلام

توحید رخاء الدین بن فخر الدین

فقه

قیامہ کورہ حقوق عامہ معلم مصطفی شرف

اجتماعیات

اجتماعی اصول فقہ کوک آب

اسلام انقلابی

علمای کرام حضراتہ لوزاندن بر خطاب خواجہ شیر ادیس

اسلام مواردی

تاشکند : تورکستانہ ملی حرکتلر — افغانستان : مشہور قنلا پیوندہ — مسلمانلق
یتہ بر ملتپرور غایب ابتد — سیریا : ترویجکیدہ خاتملرہ مخصوص وظیفہ جمعیتی —
قریم : قریندہ مدرسہ عالیہ دینیہ — ہندستان : ہندستان مسلمانلری آرہ سندہ ملی
حرکتلر — عندستانک کنج مسلمانلری — خدام کعبہ جمعیتک تمشلری — تاشکندہ
اسلام بانقہسی — یونسہ — ہرسک : فقرا پرور جمعیتی — فتحی وصادق بکرحقندہ .

استانبولہ صالیہینی بر : « توزک یوردی کتبخانہسی » نسخہسی ۱۰ پارہ در

اوله جق تداییر مؤثره در زیر اشدی فرستمز پک آزالشدر بودردلرمزی اعتراف
ایتملی وبر آن اول درمان آلامه لیز بنده بوملکک ناچیز برعضوم قلباً قان آغلا بهرق
سزدن بونی صمیمانه رجا ایدیورم بزم ایچون بشقه ، بر چاره خلاص ونجات
یوقدر ، یوقسه شمدیلک الیمزده بولنان پک سطحی وسراپی قوته کوه نوب بو آجی
حقیقتلری سویلین آغزلری طیقماق صورتیه اتخاذا ایدم جکمز تداییر پک چور کدره
پک یقین استقباله برکون کله جک که اوزمان بز بو حقیقتلری حیت ودرایتی کنج
ومنور دماغلی مسلمانلرک تضیققری آلتنده کمال حجابله اعتراف ایتمکه ویاخود
معاذالله تکمیل خریستان عالمی ایچون پک مرحمتلی بزه قارش غایت سنکدل
اولان آوروپا میسیونیرلرینک آیاقلری آلتنده ازیلوب محو اولوب بیتکه هر حالده
مجبور قاله جغز ، اکر بزم کندولکه زدن اصلاحه تثبث وحقایق اسلامییه
بتون صفوتیه میدانه قویهرق اعتراف جرم ایتمزسه ک بوضو ککی ایکی شقدن برینک
وقوعی لامحاله محققدر هانکیسی ایشمز کلپورسه اونی یاپالیم فقط چابوق ،
دالغتون الکیات شعبه سی مآذونلرندن

مواجه شیرادریسن

اسلام مجموعه سی

تاشکند :

نور کستاره ملی هرکنلر — مولد نبوی مناسبتیه تاشکندک معتبر عائله لرندن
برینه منسوب ماه تاب خاتم اندینک تشبیه مسلمان قادینلره مخصوص مولد شریف
وادبیات مجلسی ترتیب ایدلشدر ، بوجله تاشکندک بویوک کوچوک بونون عائله لرندن
پک چوق خاتم اشتراک ایتلشدر ، تعلیمات مخصوصه یه کوره خانلرک برچوغی اسکی ملی
البه لرین کیه رک کلشدر ، کنیش سالون قیرمزلی ، صاریلی ، یشیللی رنگلره پوروش
خانلر ایله خنجاخنج دولشدر ، ابتدا « قاییش » اسمنده کی بربرده لک پیس موقع
تاشابه قویلوب تمیلر کوچوک خانلر طیفندن پک تانی ، عادتاً ماهرانه اجرا ایدلشدر .

موکرا « قللى موزيقي » اور کتراسى طرفندى اوزون ، قيصه برچوق مى هوالو ترنم ايديلمش . اورتالغه قللى موسيقيلرله مى وجد واستغراف سرين کوچوک خانلر ، اختيار مسلمان قاديلرينك « برخوردار اولکز » اه دنياده سزه حسن طالع ورسون ، آخرته الله سزدن راضى اولسون ... ، کي صيبي دعالينه مظهر اولشلردر .

پيانو طرفندى اجرا ايديلن الهى برهوانى متعاقب فخر کاشات اقمدمن حضرتلرينك خالقن ، آجيق تزکجه ايله مفصل ترجمه حاللى سويلنش ؛ موکرا هرکسک آکلايه بيله چکي برلسان ايله نظم حاکه قونيلمش مولد نبوى مى هوالره توفيقاً توشيخلر ايله قرائت ايديلمشدر . مولد خوان خانلرده بويوک موقعيت کوشتمشلر ؛ اورتالق دومان برذوق ايچنده قالشدر . هاه بوتون خانلرک بر آشيردق فقط قللى موسيقينک رفاقيه صلوات شريفه کتيريشلري پک لطيف اولمشدر . مجلسده ارکستر دن کيمه بولونماشدر .

افغانستان :

مشهور مظهر پيوند — افغانستانک مشهور عالملر دن منلا پيونده بوسره لرده وفات ايتمشدر . آجيق فکري ، مليتپرور برذات ايدي . کنديسى « وزيرى » قيله سنک کابلده امير حضورنده کي وکیل دائيمسى اولوب انگلير دشمانغيله معروف ايدي . آنکچون انگليرلر بوذاقى هيچده سهومرلردى . حتى هندستانده منتشر انگليرجه « پيوند » جريدهسى منلا پيوندهک وفاتندن دولاي سهومرلر . حضرت الله ، مرحومه رحمت ايلسون ، مسلمانلق عالمى ايچون دها برچوق منلا پيونده لر يتشديرسون .

مسلمانلىق يه بر مليتپرور غائب ايتري — افغانستانک مليتپرور ، اهالى ايله اي کچينير رجالندن وماليه ناظرينک مستشارى برکت ميرزا کيجه لين اويغو ائناسنده مجهول کيمسه لر طرفندن قتل ايديلمشدر . مرحوم جنوبى افغانستانده کي مشهور برقيلاهنگ رؤسايى اولوب اراضى واملاک صاحبي ، زنکين برذات ايدي . فقط خيراتدن قاچيناز ، بالخاصه معارفک نشرى خصوصنده بويوک همئر ايرازندن حالى قالمازدى . کندي قيلهسى آراسنده برقچ مکتب ومدونه بنا ايتديرمشدى . اهالى آراسنده انگليرلر سهومه مکلهده معروف ايدي . آنکچون کنديسى عمومک محبته مظهر ايدي . حضرت الله کنديسندن راضى اولسون ، يرنى جنت قلسون .

سوريا :

ترويسکيره مانميرده مخصوصى و تحفه جمعيتى — ترويسکيلي برقچ معلمه خانمک

تشبثی ایله خانلره مخصوص « اوقو مجلسی » ترتیب ایدیش . مجلسده اوچ یوزدن زیاده خانم حاضر بولمیشدر . دینی ، ملی ، اخلاقی موعظه لر خانلر اوزرنده درین تأثیر اجرا ایتشدر . سوکرا معلملردن بری مسلمان قادیلرینک حیات و معیشت وادینده کی نقصانلری حقنده برنطق ایراد ایتش و بونک بوندن بویله ده دوام ایتسی اینی بر حال اولدینقی اکتامش . حضار « البدء بونک چاره سنی بولالییز » دیه ریک معلمه خانم اشتراک ایتشلردو . مشهور میلیونرلردن خدیجه خانم یاووش ده مسئله لره مخصوص برجعت کشاد ایدیله جک اولور ایسه جمعیت مخصوص اعلی اوزره بویوک کارگیر بر قوناق و بره جگنی سوله مش . بونک اوزرینه جمعیتی تأسیس و تشکیل ایتک اوزره ایلر و کلنلردن اون خانم انتخاب اولنوب ایسه باشلانمشدر . جمعیتک اسمی « وظیفه » اوله چقدرو . جمعیتک برنجی مقصدی مسلمان قادیلرینک کندیلرینه مخصوص نهو داخنده و خارچنده کی وظیفه لری نیلیروب حقو قیلرینی ، اجتماعی موقعلرینی تانیتمق ، کوزلرینی فکرلرینی آچق دق عبارتدر . جمعیت ایته بومقصدینه ایریشه ییلمک ایچون اوچ درلو یول تعقیب ایدم جک : (۱) آیده ، اون بش کونده بردفعه عموم ترویجکی اسلام قادیلرینه مخصوص مجلسلر ترتیب ایدوب جوجق تربیه سی ، نهو اداره سی ، شریعت نقطه نظرندن قادیلرک ارککلره قارشلی اولان وظیفه لری حقنده قونفرانلر ، یماک پیشیرماک ، دیکیش و ییچی کبی وسائر عائله قادیلرینی ایچون اقتضا ایدن ایشلر حقنده عملی درس لر ویریله جکدر . (۲) اسلام قادیلرینه مخصوص بر مطالعه خانه کشاد ایدیله جک . (۳) تحصیلدن محروم بیوک خانلره مخصوص آبروجه بر مکتب کشاد ایدیله جک . بومکتب شویله اوچ شعبه یه آیریله جق : (۱) اوقودوب یازدیرمق ، (۲) دین و اخلاق ، (۳) دیکیش و نهو ایشلری شعبه لری . حضرت الله ، ترویجکیلی متشبت اسلام خانلرک یازدجیلری اولسون .

قریم :

قریمده مدرسه عالمیه دینییه — آق سجد جمعیت خیریه سی ، مذکور شهرده سکر منفلی عالی بر مدرسه تأسیسه قرار ویرمش و ایجاب رسمی مساعدتی استحصالی ایتشدر . بومدرسه ده مبادی قنون ایله دینی علملر تدریس اوله چقدرو . جمعیتک جدی حرکتلری مدرسه نک منتظم اوله جفی قناعتی ویرییور . مدرسه یه متوفی معاشلره شیمیدین معلملر تعیین ایدیلشدر . فقط جمعیتک انتخاب ایتدیکی معلملردن بری تورکیاده اکمال تحصیل ایتش اولدینقدن حکومتجه معلمکی تصدیق ایدیله جکمش !

هندستان :

هندستانه مسلمانلری آرمه سنده ملی حرکتلر — هندستانک « نیشاور » شهرنده

انعقاد ایدن هند مسلمانلرینک قونغرہ سی وظیفہ سی اکمال ایتشدور . قونغرہ عمومیت اعتباریلہ غایت پارلاق جریان ایتش مہم قرارلر ویریلشدور . برہمان جماعتک ایلرو کلنلرندن اولوب مسلمانلر ایلہ اتحاد ایتک مسلکنی تعقیب ایدن برقاچ خطیک اوردو لساتیلہ ایراد ایتدکلری خطبہلر مسلمانلر طرفندن آلفیشلامش ؛ هند اسلام جماعتک دخی بوفکرہ اشتراک ایتہلری ایچون تشبثاندہ بولونیہ جغتہ دائر سوز ویرمشلردور . هند مسلمانلرینک حکومت عثمانیہ بہ مطلقا مظاهرندہ بولنملری لازم کلدیکنہ دائر وقوعہ کلن تکلیف عموم طرفندن آلفیشلامش ، خصوصی دعوت ایلہ حاضر بولنان عندوس جماعتک ایاری کلنلری برہمانلرکدہ بوفکرہ اشتراک ایتہلری ایچون اعمال نفوذایدہ جکلری درمیان ایتشلردور .

هندستانک کنج مسلمانلری — هندستانک کنج مسلمانلرندن متشکل « آغرہ » شہرندہ کی قونغرہ دہ انکلیرلرک ملککلرینہ کتیرمش اولدقاری سرخوشلق بلیہ سی حقندہ مذاکراندہ بولونیامش . هند انکلیر حکومتک بالعموم نظام وقانونلری مستبدانہ حاضرلش وغایت دار اولغلہ برابر مسکرات وسائر اخلاقی ، صحتی ، حتی نسلی بوزان شیلر حقندہ کی نظامارک قانونلرک بریتانیا ایمپراطورلکی داخلندہ بولنان ایستلرک ، عیاشلرک ایمرہ نہ جکلری قدر کیش و سربست اساسلر اوزرینہ قورولش اولشی قونغرہ اعضاسنک پک زیادہ حیرتی موجب اولش ، بالاتفاق پروتستو ایدیلشدور . بونظاملرک تعدیلی خصوصندہ تشبثاندہ بولونیملق اوزرہ دائمی بر قومیسون انتخاب ایدیلشدور . قونغرہ دہ هندستانک مختاریتی مشاہسی دہ موضوع بحث ایدیلش ، بووادیدہ پک حرارتلی ملتپرووانہ نطقلر سولہ عیشدر . مختاریت عایہندہ سوز سولہ مک ایستہن بر مرخصک سوزی کسبلش ، حاک بولہ اسکیش ، بوزوق بر فکر تاشیدیغندن دولانی تأسفلر ایدیلشدور . بوعسورتلہ کنج مسلمان مرخصلر آرہ سندہ حصولہ کلن کوروای ، مشہور کنج اخطیلرندن بر ذاتک آتشی نطقیلہ سکون بولہ ییلش ، خطیب نطقک نہایتندہ دیشدر ، کہ : « بز واوز ، ہم دہ انکلیرلرک وارانی قدر ضعیف وارلق ایلہ دکل ، بویوک مسلمانلق وارلقیلہ وارز . بز البتدہ بر زمان میدانہ چیقاجغز . بز ہم مسلمان بابالریغز ، ہم دہ قان بابالریغز ہب مجاہددرلر . بز بالکز مختاریت دکل ، استقلال دہ ایستہ جکز ؛ ایستہ جکز دکل ، قازانہ جغز ... » دیشدر .

عہد ام کعبہ جمعیتک تہنلری — برقاچ آی اولیسی هندستاندہ تشکل ایتش اولان خدام کعبہ جمعیتی « دلی » شہرندہ اوردوجہ وعریجہ اولق اوزرہ بر جریبدہ تشریتہ قرار ویرمشلردور . جمعیت کندی فکرنی ، اخوت حقندہ کی تعلیمات اسلامیہ بی نشر ایتک اوزرہ هندستانک ہر طرفہ ، کویلرینہ کوندریلہ جک اولان ارشاد حیثلری حقندہ کی ترتیباتی دہ اکمال ایتک اوزرہ بولنیورمش . اللہ معینلری اولسون !

تورکستان :

تاشکندده اسلام بانقہسی — موقع جغرافیسی اعتباریله تاشکند شهری تورکستانک اک مهم براتصادی مرکزیدر . روسیه داخلرندن ، سیریا طرفلرندق ، بریلردن برچوق ازباب تيجارتک پوتشورده بويوک اداره خانه لری بولتمقده در . کچلرده صرف مسلمان تيجارک هميله برتيجارت بانقہسی تأسيس ايدلشیدی . صوك کونلرده تکرار بعض تيجارک اتحاديله ديکر بر ياتقه تأسيس ايدلک اوزره بولنديغنی يازييورلر .

بوسنه — هر سك :

فقرا پرور جمعیتی — صوك کونلرده سراي بوسنه ده « مرحمت » ناميله ققرايه معاونت ايتک ، ققرايه ايش بولوب ، آنلره هر دورلو ياردمده بولمق اوزره بر جمعيت تشکيل اولتمشدر . رئيس العلمما بومناسبتله مؤثر بريياتنامه نشر ايدهرک بوسنه مسلمانلری بوجيته معاونته دعوت ايلمشدر . حضرت الله بوکي خیرلی ايشلره تشبث ايدن مسلمانلری موفقیتلره مظهر ایلون .

— انا لله وانا اليه راجعون —

صاقين ، یأس کتیرمیهلم ، اوت ، بزی تایتیق ، بزمسلمانلرک ده یاشامغه حتی هرکس کی فضالرده اوچغه حتی اولدیغنی کوسترمک ایسته ین ایکی قهرمانتری غائب ایتدک . . . بزمونلر ایچون آغلایهلم ، بزم ، اسلام عائله لرینک آرارلیغی سماوی یوللر ایله ده ربط ایتک اوغورنده شهید اولان فداکار قارده شلری بزم ایچون البتده آغلایهلم ، فقط مایوس اوله یی خاطرلری بزمه بیله کتیرمیهلم . چونکه مسلمانلق یأس ایله اجتماع ایده من . بزمکوز یاشلری بزم آراسنده دیهلم ، که بویوک ائیمیز بزمده آجیون ، اومحترم فتیح وصادق لریمیزی ده بدر شهیدلری ایله برابر حشر ایتسون !